

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 6-7
JUNI-
JULI
1973

Den kolde skulder. Tegning af Gustav Østerberg. Læs iøvrigt artiklen side 103

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HOJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelse ang. feriehjemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. – Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande – og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand:: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23B, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 39 91

Næstformand:: General Fl. B. Larsen, Bruxelles, Belgien.

Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10,
1169 København K. Tlf. (01) 11 65 55.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109,
2400 København NV. Tlf. skolen 10 54 21, privat 10 41 28.

Politiasistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj
Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skræddermester Jacob Brandt,
Ørnevej 63,
2400 København NV. Tlf. (01) 34 95 60

Afdelingschef, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus,
6430 Gildbro pr. Nordborg
Tlf. (044) 5 12 32

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup
Tlf. (01) 50 33 86

Alberti Hansen, Arildsgård 41,
2700 Kbh. Brønshøj. Tlf. Bella 3162

Bankprokurist Olav Holst, Bengtastvej 6,
2900 Hellerup. Tlf. HE 7750

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V. Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V. Tlf. (09) 12 66 03

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 28

Arkitekt Ove Chr. Lembcke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 82 51 30

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23

Førstelærer P. E. Mahler, Ebberupvej
5631 Ebberup. Tlf. (09) 74 12 15

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseri, Ålborg. Tlf. (08) 18 04 51

Provst Poul Riis,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33

Fhv. justitsminister Knud Thestrup
Rosenvængets alle 10, 2100 Kbh. Ø.
Tlf. Øbro 4172.

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

ANNONCER:

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRia 888 (kontortid 10–12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 5 55 38.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettets og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:
skoleinspektør Johs. Fosmark,
Frederiksborgvej 109,
2400 København NV.
Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

Thyholm Bogtryk
& Offset

7790 Hvidbjerg/Thy

INDHOLD

Første verdenskrig bestemte hans vej	103
Dansk-europæisk ungdomssamvirke dannet	105
Fangestævnet 1973	107
Fremgang i Roskilde	109
Ex-fangemøde i Jaruplund ..	111
Høstfest i anledning af 30-årsdagen for 29. aug.	111
4.maj-huset på Anholt	111
Generalforsamling hos	
De erhvervshæmmede	113
Dagcenter i Århus	113
Misrøgt ved Helligånds-kirken	113
God lystfest i Haderslev	119
Runde dage	119
Til Sachsenhausenstævne i Frankrig	119
Dagbogsblade	120

1. VERDENSKRIG BESTEMTE HANS VEJ: HAN BLEV LÆGE

Men under besættelsen blev den i Horsens fødte øjenlæge Gustav Østerberg - også bladtegner - med sine karrikaturer tyskerne en torn i øjet. Her berettes hans historie.

Af Johs. Rasmussen

Den kendte københavnske øjenlæge Gustav Østerberg kunne være blevet en god bladtegner. Måske en anden Hans Bendix, Otto C. eller Bidstrup. Kunstner er han nu alligevel. Ikke mindst blev hans bidske og originale streg skattet af mange danske under besættelsen. Hans karrikerende evne står efter vor mening helt på højde med den barske nordmand Blix, som Østerberg dog aldrig har kendt personligt. Derimod vides dr. Østerberg at føle sig beslægtet med den berømte britiske bladtegner Low. Low ville, understreger han i sin selvbiografi, altid finde det væsentlige ved personen, ikke bare det latterlige. Men prøjsernes besættelse af Danmark 1940-45 var alligevel for stærk en udfordring for Østerberg. Han rettede med sin streg et af de farligste våben, historien har kunnet opvise, ironien, satiren, latterliggørelsen, mod germanerne.

Men personen Gustav Østerberg? Han er født i Horsens 26. november 1899 og er søn af den i sin tid navnkundige Horsenslektor Valdemar Østerberg, en specialist på engelsk undervisningens felt, en mand, som kunne være blevet professor ved Københavns Universitet, men foretrak datidens mere rolige tilværelse i provinsidyllen Horsens, en mand, som delte sine kræfter mellem at undervise sikkert undertiden genstridige latinskole-elever, sådan som det vel altid har været tilfældet, og med at forske i engelsk kultur, f. eks. Shakespeare. Lektor Valdemar Østerberg, et af de »store navne« i Horsens Statsskoles annaler,

døde i november 1945 80 år gammel.

Sønnen Gustav vaklede længe mellem kunsten og studiet. Han elskede at tegne. Men så kom første verdenskrig. Det gav den unge mand en del at tænke over. Han syntes seimpelthen ikke, han havde lov bare at le. Han følte, han måtte gøre en indsats på et mere humanitært og samfundsnyttigt plan. Han bestemte sig for at blive læge. Først blev han student fra Horsens Stats-

skole 1918. 1926 tog han lægeeksamen. 1935 skrev han doktordisputats om »øjets nethinde«, og i april samme år slog han sig ned i hovedstaden som praktiserende speciallæge. I 12 år havde han bl. a. sit virke ved Rigshospitalet, siden på Militærhospitalet, og i en årrække var han tillige øjenlæge for Færøerne. Efter krigen, hvor han en overgang var stærkt eftersøgt på grund af sit illegale arbejde, så han tilsidst måtte søge tilflugt i Sverige, har Østerberg viet klinikken i Østergade 18 i København alle sine kræfter.

Gustav Østerberg har aldrig fået tegneundervisning. Det er bare en evne, han har ejet og ofte haft fornøjelse af, en uimodståelig trang til at udtrykke sig. 1928-31 var han tegner til bl. a. Berlingske Tidende, og i 1934 udsendte han en bog »Lægekarrikaturer«.

Barnevognen med »Frit Danmark«

Så kom besættelsen. Med en række ny krav til enhver god dansker. Det var ikke få ting, den travle læge efter-

Oktober 1943: »Dumme Däne! du burde være taknemmelig for, at vi skaffer dig ægte ariske ansigtstræk!« Tegning af Gustav Østerberg.

C. LA COURTS SKOLE
Jyllandsgade 24
8900 Randers - Tlf. (06) 429023

SERVICE

VORES GARANTI – DERES TILLID

Benzin - Olie - Smøring - Vask m.m.

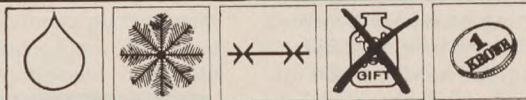
Hurtig og reel betjening

Skælskørvej 23 - Slagelse

TELF. (03) 52 71 85

ALFIX
flisemørtel

**10 x større
elasticitet
end beton**

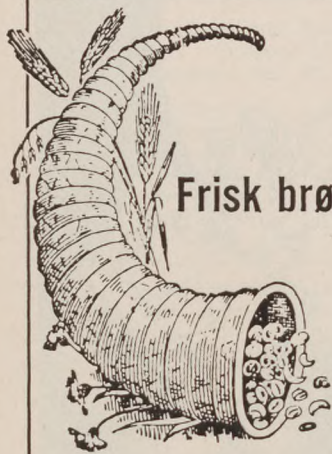
VANDFAST FROSTSIKKER ELASTICITET GIFFRI ØKONOMISK

ALFIX er simpelthen det bedste på markedet. 500 millioner fliser er sat op med ALFIX – det taler for sig selv. ALFIX er billigst i brug – fylder mest i spanden. Mange års lagetid (når den opbevares tørt) – lang brugstid og ingen varespild. ALFIX er uskadelig overfor alle arter levnedsmidler. De får gratis konsulenttjeneste og er meget velkommen til at se fabrikken. (Husk ALFIX er datomærket.)

Forhandles af tømrerhandlere og bygningsartikelforretninger.

TOFT & KRISTIANSEN A/S

H. C. ØRSTEDSVEJ 13 · 6000 KOLDING · TEL.: (05) 52 90 11 fl. lin.

Frisk brød for hver **KRONE**

til hverdag og fest
Specialiteter på bestilling

BROGADES BAGERI
Finn Lund Hansen

6261 Bredebro.
Tlf. (04) 74 16 07

Køb det bedste - det gør vi

ARDEN KOMMUNE

hånden fik sig rodet ind i. Stadig tegnede han. Om besættelsen. I begyndelsen nød nok mest en snævrere vennekreds godt af disse ting. Men efterhånden dukkede Østerbergs streg, som rigtigt forstod at sætte tingene på plads på en tid, hvor tyskerne huse-rede mere og mere og bl. a. knægtede det frie ord, op i illegale blade.

I nattetimerne var der også en tid filialtrykkeri af Frit Danmark i klinikken i Østergade. Når bladene var kommet i kuverter, bragtes de i en uskyldigt udseende barnevogn til nærmeste posthus. Og det må nævnes, at Gustav Østerberg undertiden fik lov at besøge danske fanger i Vestre Fængsels tyske afdeling. Det var ikke nogen morsom gerning at erfare om den brutale mishandling af danske fanger, som Gestapo og SS ofte forfaldt til. Østerberg har lavet en meget sigende tegning om denne situation, hvor germanerne i ekstase slår løs på den bundne dansker. Disse besøg gav også ofte Østerberg lejlighed til at smugle budskaaber ud og ind mellem fangen og hans familie og eventuelle illegale forbindelser i det fri.

Sabotøren Jette Hecht-Johansen

En klinikdame med mange kvalifikationer og bemærkelsesværdig karriere optrådte 1941-43 hos læge G. Østerberg i Østergade. Folk vil måske ikke undres så meget, når de hører navnet. Det er den nu så kendte forsvarsadvokat, fru Jytte Hecht-Johansen. Hun er præstedatter, født Stampe Jensen, student 1941 og cand. jur. 1954. Men inden hun siden slog om til juranen, var hun begyndt på et lægestudium. Der var i de år ikke mange ting, hun veg tilbage for, selv om hun ikke efter krigen har slået sig til ridder på sine illegale bedrifter. Hun havde allerede dengang et »pokeransigt«. Og det var godt, når det gjaldt at bluffe overfor tyskerne. Hun blev en dag anholdt af Gestapo og sad en tid som fange på Dagmarhus, men det lykkedes hende at føre tyskerne bag lyset og at stikke af. Siden boede hun 4-5 måneder hos familien Østerberg. I den tid sad hun bl. a. og skrev med usynligt blæk på aviser og fik disse »manuskripter« sendt illegalt til Sverige.

Senere var den unge frøken Jette Stampe Jensen en tid i Sverige. Hun lod sig ligefrem »se« i Stockholm af den tyske spionage der, og da hun havde sikkerhed for, at tyskerne vidste, hvor de nu havde hende, så mente hun det forsvarligt at tage hemmeligt tilbage til Danmark og fortsætte sit illegale arbejde. 2. juledag

1943 roede hun selv over Øresund fra Sverige til Danmark. En modig og sportstrænet pige. Kl. 22 bankede hun på døren hos Familien Østerberg.

»I må afsted i løbet af to timer«

Om aftenen den 20. maj 1944 kom den senere fru Jytte Hecht-Johansen og advarede Østerberg. Ja, hun forlangte ligefrem, at man med et par timers varsel forlod hjemmet for snarest at komme til Sverige. Det oplystes, at en dansk fange hos Gestapo under tortur havde røbet navnet Østerberg. - Samme aften drog familien Østerberg så ud på Lupinvej på Frederiksberg. Hos læge Agnete Meyer, der var vant til, for kortere og længere perioder, at huse eftersøgte landsmænd. Familien Østerberg boede her i fire dage, inden man kom op på en gård i Gilleleje. Derfra gik turen kort efter i en affyr- og vagervæsenets både fra Hundested til Helsingborg. Senere videre til Stockholm. Her arbejdede læge Østerberg på Karolinska Sjukhuset og Serafimer-lazarettet, bl. a. som konsulent hos øjenlægen hos neurologen, professor Olivecrona. I flygtningetiden tegnede Østerberg også til svenske blade. Men hjemme i Danmark gik det ikke altid så godt. En dag blev den nævnte læge, fru Meyer, som havde huset så mange flygtninge, afsløret af Gestapo. Hun endte som fange i Frøslevlejren. Og tyskernes håndlangere sprængte vil-læen, schalburgterede den, som det hed i den tids sprog.

Fremragende tidsdokument

Efter 5. maj 1945 kom familien Østerberg hjem til Danmark, hvor Gustav Østerberg snart var i fuld sving med sin store øjenlægepraksis. Endnu samme år udsendtes, i stort format, på Samlerens Forlag, en række af hans markante tegninger fra krig og besættelse »Besættelsen. Tegninger 1940-45«. Det er stadig en bog, værd at studere, både for alle os, som husker de år, og for en ny slægt, for hvem alt fra de år er noget »forhistorisk«, som let kan få præg af en gang røvere og soldater. Men just da kan det være godt at kaste et blik på Østerbergs tegninger. De minder os om noget ondt og frygteligt, som måtte bekæmpes for enhver pris.

Sluttelig kan blot nævnes, at læge Gustav Østerberg og frue har et par døtre. Den ene, Kirsten Bennicke, er tandlæge på børnetandklinikken i Vejle, mens hendes mand, Per Bennicke, er ansat på sygehuset i Vejle. De har været her i fem år og bor privat i Tørring.

DANSK - EUROPÆISK UNGDOMSSAMVIRKE DANNET

Indholdsrigt ungdomsstævne afholdt ved Fredensborg

26 unge repræsentanter fra forskellige danske ungdomsorganisationer samledes 26.-27. maj til et seminar på kursuscenteret Laugsgården ved Fredensborg.

Hensigten var at danne en fortsættelse af det seminar, der holdtes i fjor på Christiansborg om fremtid og frihedsbevægelse.

De 26 deltagere repræsenterede studenter, idrætsfolk, hjemmevernsfolk, fritidspædagoger, teknikere og kontorfolk. Det var således et virkeligt tværsnit af befolkningen. Der deltog også efter indbydelse 4 unge tyskere.

Ledelsen lå i hænderne på en jyde, nemlig Peter Hansen, Kolding og en sjællænder, nemlig major Knud Jansen, Birkerød.

De blev assisteret af 6 unge.

I løbet af stævnet blev der holdt 4 foredrag. Forfatterinden Mette Ejler- sen behandlede ud fra skuespillet »Nora går igen« kvindens stilling i forhold til manden.

Kaptajn Mogens Hjorth gav med stor dygtighed en skildring af modstandsbevægelsen ved at tegne en række glimt.

Hjemmeværnskonsulent Per Møller talte om ungdom og demokrati, mens stud. jur. David Rehling fortalte om ungdomsoprøret.

Lørdag aften var der lejrball med deltagelse af folk fra egnen. Her medvirkede koncertsangeren Hans Venningbo og hjemstavsfolkedanserne under ledelse af Lise Krøyer-Rasmussen.

Man vedtog at indbyde til nyt seminar 10.-11. november, ligeledes på Laugsgården. For fremtiden vil man arrangere under navnet: Dansk-europæisk Ungdomssamvirke, FVs ungdomsgrupper.

Løvrigt træder man gerne i samarbejde med nye grupper. Det eneste krav, man stiller, er, at de vil virke under FVs motto: Værne om demokratiet og menneskerettighederne.

De tyske deltagere havde lederen fundet frem til under et stævne i Berlin sidste år. Man havde også indbudt gæster fra Holland og Norge, men de havde ikke efterkommet indbydelsen.

Stævnet blev støttet økonomisk af 4. maj fonden, København.

Plovfabrikken Skjold A/S

Lind pr. Herning

**Kvalitetsstøbegods
til maskinfabriker**

De Forenede Jernstøberier A/S

3300 Frederiksværk
Telefon (03) 12 22 11

AGA A/S
Uplandsgade 57
2300 København S
Tlf. Su 9900

BY- & LANDBOSPAREKASSEN

BIKUBEN

Frederikshavn

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND'S ARBEJDE!**

Fa.M.D. og A.W.J.

NORDAKUSTIK A/S

Gl. Gadelandet 4 - Tlf. (01) 607500
2700 Brønshøj

UNDERLOFTSPRODUKTER i

Gips
Mineralfiber
Aluminium
Stål

AKUSTIKPRODUKTER i

Mineralfiber - Bafler
Aluminium - Støjmodul
og støjpanel.

BEKLÆDNINGSPRODUKTER i

Mineralfiber
Træfiber - Aluminium.

DECE - System, 3 L system.

Lyd, lys og luft.

FANGESTÆVNET 1973

God tilslutning 18.-20. maj.

Fangesammenslutningen afholdt sit landsstævne i Store Bededagsferien d. 18. til 20. maj.

Rammen om dette stævne var det bedst tænkelige og stævnet blev en uforglemmelig oplevelse for deltagerne.

»Rødhus Klit«, som ejes og drives af Dansk Folkeferie, var stedet, hvor gamle fanger og modstandsfolk i år mødtes for i kammeratligt samvær med afpasset højtidelighed og gemytlighed at fejre gensynet med hinanden. Man skal lede længe efter et sted med så velegnede forhold og indkvarteringsmuligheder, som dette nye feriecenter kunne byde på, skønt beliggende mellem hav og klitter ved Jammerbugten.

Til stævnet var der tilmeldt 101 deltagere, som ankom friske og oplagte fredag eftermiddag. Heraf var en stor del rejst samlet med toget under Holger Gromes kyndige ledelse, og rejsen blev absolut ikke mindre kedelig af, at 15 norske fangekammerater steg på toget i Århus for at deltage i stævnet. Hvad er forøvrigt et fangestævne uden vore norske venner?

Alle blev indkvarterede i hytter og hotelværelser af et velforberedt stævneudvalg. Det mærkedes på stemningen, at her følte man sig hjemme.

KLOKKEN CA. 15,00 åbnedes stævnet af udvalgsformanden Erik Beermann, som ved det fælles kaffebord kunne byde alle velkomne og håbede på, at vi endnu engang kunne nyde samvær mellem gamle venner, både fra Norge og Danmark.

Eftermiddagstimerne blev af de fleste brugt til spadsereture langs stranden eller op mellem klitterne og plantagen, og da aftenmaden blev serveret, var der en glubende appetit blandt samtlige.

Om aftenen samlede man derpå for at høre et foredrag af havnefoged Jens Christian Jensen, også kaldet Aså-Jensen.

Emnet var »Løst og fast om modstandsarbejdet i Nordjylland«, et emne som man uvilkårligt lyttede intenst efter, idet der ikke herskede tvivl om, at foredragsholderen her var på hjemmebane og var i besiddelse af historiske facts og viden. Modstandsarbejdet i denne del af landet har uden tvivl voldt besættelsesmagten så store vanskeligheder, at man har endnu sværere ved at forstå, hvorledes nogle mennesker kan sætte spørgsmålstejn ved værdien af modstandsarbejdet og jernbanesabotagerne.

Aså-Jensens foredrag havde fortjent en langt større tilhørsrække end de

tilstedeværende. Han fortjente bifaldet samt bogen »Helvedet har mange navne«, som blev ham overrakt af Fangesammenslutningens formand. Den øvrige del af aftenen, (og mon ikke en del af natten) blev brugt til opfriskning af gamle minder, de glade ansigter og den muntre latter tydede i hvert fald på det.

Busserne holdt for døren med afgang kl. 10,00 om lørdagen. Her kom dagens første overraskelse, idet Landsforeningen De Erhvervshæmmede fra Frihedskampens Aalborgafdeling ankom med en bus. Denne var fyldt med medlemmer, som ønskede at deltage i dagens program. Dette satte stemningen en tak i vejret. Vi kunne nu starte dagens tur med tre store busser med forventningsfulde passagerer. MÅLET FOR turen var Børglum Kloster, men ikke bare for at se dette gamle historiske bispesæde med sine ældgamle, stolte bygninger, men mere for at overholde den tradition, som har fulgt alle tidligere fangestævner, at mindes en af vore kammerater, der satte livet til under kampen for Danmarks Frihed.

Børglum Kloster er i dag i familien Rottbølls eje. Det faldt derfor naturligt at tage netop til dette sted, hvor den unge frihedskæmper Michael Chr. Rottbøll ligger begravet, efter at han satte livet til den 26. september 1942.

Jørgen Barfod holdt en kort, alvorfuld mindetale, hvorefter der blev lagt to kranser, en fra den norske og en fra den danske fangeorganisation. Højtideligheden afsluttedes med at stævnedeltagerne sang den gamle salme »Al-

Stævnedeltagerne ankommer til Børglum kloster.

Der lægges blomster ved Michael Rottbølls grav.

JØRWIL

AKTIESELSKAB

HANDELS- OG ARKITEKTFIRMA

Center for indretning BOLIGMONTERING
GARDINER - STOFFER MØBLER - TÆPPER
BELYSNING

TELF. (01) 411 26

NYHOLMS ALLE 3 . 2610 RØDOVRE

URMAGER
Sv. Aage Lund
Adelgade 40
Ebeltoft

P. CHRISTENSEN
Entreprenør, aut. kloakmester

●
Tilbud uden forbindende
Nordgaardsvej 5 – Svogerslev
pr. 4000 Roskilde
Tlf. (03) 38 30 39

Hustømmernes A/S

Katrinebjergvej 117 - Aarhus C.

Kontoret Tlf. *16 62 00
Værkstedet Tlf. 16 80 04

Forretningsfører Reiner Rasmussen
priv. Tlf. 15 48 26

ESBJERG REALSKOLE
Kronprinsensgade 59
6700 Esbjerg
Tlf. (05) 12 06 64

J. P. THOMSEN
Anlægsgartner
Herredsvej 42 – Gentofte
Tlf. GE 4392

A/S ÅLBORG KØLETEKNIK
HANDELS-INSTALLATION
-og INGENIØRFIRMA.
9000 Ålborg.

Tlf. (08) 137506
(08) 137655

tid frejdig, når du går».

MICHAEL ROTTBØLLS broder, den nuværende ejer af godset, takkede på familiens vegne, samtidig med, at han omtalte sin broders levnedsløb og hans stærke vilje til at kæmpe for en verden i frihed.

Deltagerne blev herefter indbudt til et besøg i klosteret. Godsejer Rottbøll, hans frue og søn, viste rundt og fortalte om klosterets mange-hundredearige historie.

Hen på eftermiddagen vendte vi hjem til feriebyen for at hvile ud, og forberede os på festmiddagen, som skulle begynde klokken 18,30.

Efter en lille forsinkelse kunne de ca. 150 feststemte deltagere sætte sig til bords, et bord der var pyntet med blå, røde og hvide farver i dagens anledning. Festmiddagen var suppe, steg og is med tilhørende vine.

Talerækken blev indledt af formanden. Han takkede bl. a. stævneudvalget for det arbejde, disse havde udført for at få stævnet på benene, især rettede han en tak til udvalgsformanden Erik Beermann, som havde bebudet, at dette var det sidste stævne under hans ledelse.

Fra Norge rettede Per Hagen en tak til de danske kammerater og overrakte Krigsinvalideforbundets emblem til Erik Beermann.

SELVE FESTTALLEN blev afholdt af »Gestapofangens« redaktør Frode Toft. Denne tale er for lang at gengive, men forhåbentlig kan man finde den i dette blads spalter ved lejlighed. Talen var af så god en karat, at den fortjener at komme ud til en langt større kreds. Frode havde fuldt fortjent det store bifald, han modtog for sin indsats.

Stævneudvalgsmedlem Hans Erik Christensen holdt en morsom tale for det »svage« køn, som dog efter hans mening ikke er så svagt.

Sidste taler var hr. Rottbøll, som takkede for sin hustrus og sin deltagelse, samt for dagens højtidelighed.

Efter middagen var der dækket kaffebord i de tilstødende lokaler, hvorefter man ryddede spisesalen til dans til »Bennys« orkester.

Det store stævnelotteri blev trukket under kaffen. Trækningen bekendtgøres andet steds i bladet, men det kan røbes her, at en af rejserne, blev vundet af en meget lykkelig dame i selskabet. Gid hun må nyde denne rejse!

Festen strakte sig til ud på de lyse timer, stemningen var høj og mange var sikkert godt trætte, da de endelig kom til køjs.

Søndagen startede med mange mor-

genduelige deltagere trods det sene tidspunkt, man var kommet i seng, morgenkaffen blev nydt under ivrig diskussion om stævnets begivenheder, og overraskelsen var stor, da man om formiddagen kunne annoncere med underholdning af Aalborg-Koret. Dette 30 persons blandede kor, underholdt med gamle, jyske og andre populære danske sange og fik en fantastisk succes. Især vakte de stor begejstring blandt vore norske venner.

Desværre måtte vi sige farvel til nordmændene inden frokosten, da de var nødt til at tage afsted af hensyntil at kunne nå Oslobåden.

Arne Hedegaard takkede af på stævneudvalgets vegne og håbede på endnu større tilslutning til næste år.

ERIK BEERMANN benyttede som sædvanlig sin charme til at kalde hele det kvindelige personale sammen og overbringe en tak på stævnets vegne. De modtog en lille opmærksomhed samt det sædvanlige kys på kinden af Erik »Hårfager«. Dog var han smart nok til at fortælle, at i Frankrig fik man dette kys retur. Pigerne forstod opfordringen og mærkværdigvis fik han alle kysene igen.

Herefter sluttede stævnet og man kunne drage hver til sit, alle med den overbevisning, at vi må have mange flere med til disse stævner. Især var man ked af, at der ingen svenskere

havde meldt sig i år. Vi savnede dem.

Fangestævnet kunne glæde sig over, at man havde TVs bevågenhed. Der blev bragt en kort reportage i søndagens program »Landet rundt«. Denne udsendelse er forhåbentligt blevet set af mange gamle fanger og modstandsfolk, således at vi til næste år kan glæde os over et langt større deltagerantal.

Arne Hedegaard Rasmussen

TRÆKNINGSLISTE

Følgende numre blev udtrykket ved Fangesammenslutningens Fangestævi i Rødhus Klit lørdag d. 19./5. 1973.

GEVINST NR. 1

Gavekort, værdi 500 kr fra Tjæreborg Rejser A/Snr. 317

GEVINST NR. 2

8 dage på Mallorcanr. 381

GEVINST NR. 3

1 stk 4. maj-Plattenr. 156

GEVINSTERNE NR. 4-10

1 fl. fransk rødvinnr. 436

289, 388, 491, 419, 67, 213.

Gevinsterne kan afhentes ved henvendelse til:

Erik Beermann, Toldbodgade 61,
1253 København K, tif. 01-140431

Gevinsterne bedes afhentet inden 31. august 1973. Uafhentede gevinster tilfaldt Sammenslutningen.

FREMGANG I ROSKILDE, MEN EN DEL BESVÆR I HADSUND

Drøftelser på Fangesammenslutningens årsmøde

Fangesammenslutningen har på sit årsmøde den 8. april drøftet arbejdet med rejsningen af Bernadottegården i Hadsund og Roskilde.

Arbejdet med plejehjemmet i Roskilde synes nu at skride fremad, idet skitseprojektet er forelagt ministeriet.

I Hadsund har Bernadottegårdens bestyrelse nu frigjort sig fra arkitekterne. Man tilbyder at købe deres projekt.

Arkitekt Ove Lembcke, Randers, oplyste, at de beskyttede boliger ikke er fjernet fra Hadsundprojektet. De er kun udsat midlertidigt af økonomiske grunde.

Efter en del drøftelser vedtog man følgende udtalelse:

»Repræsentantskabet protesterer skarpt mod kravet om ændringer i projektet for Bernadottegården i Hadsund. Man må kræve gennemført uden kompromis de planlagt 2 rums boliger og beskyttede boliger. Repræsentantskabet henholder sig til den mellem Hadsund kommune og Fangesammenslutningen indgåede overenskomst herom. Under henvisning til Poul Mortensens udtalelser på vort ekstraordinære repræsentantskabsmøde den 16. januar 1972, efter hvilke alle implicerede parter var tilfreds med projektet, som i øvrigt også var godkendt af boligministeriet, må vi kræve, at byggeriet nu gennemføres uden yderligere forsinkelser. Bag dette krav ligger først og fremmest hensynet til vore syge kammerater.

Vor opfattelse er, at de midler, der stilles til rådighed fra Bernadottefondens og som er indsamlet blandt befolkningen, skal anvendes til sit formål, nemlig det foreliggende projekt.»

Der er en betydelig interesse for at skaffe et samlingslokale ligesom man har fået det, først i Oslo og siden i Århus.

SV. O. NYGAARD
Varde

Pas på de ældre i trafikken!
K.N

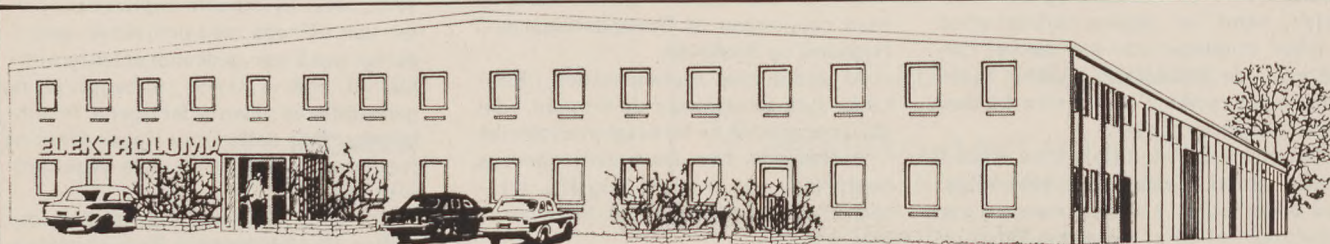
S.A.H.A.

Åbæk Efterskole

Åbæk

6200 Abenra

Telf. (04) 62 50 63

ELEKTROLUMA

MARIELUNDVEJ 48. C · POSTBOX 55 · 2730 HERLEV · TELEFON (01) 91 96 11 · GIRO 2198

REPRÆSENTANT- SKABSMØDE I JARUPLUND VED FLENSBORG

Landsforeningen Gestapofangerne holder sit årlige repræsentantskabsmøde i dagene 20.-21. oktober på Jaruplund højskole ved Flensborg.

Det er den eneste danske folkehøjskole syd for grænsen.

Den er blevet særlig kendt gennem de 18 år, Niels Bøgh Andersen var forstander. Man afløstes den 15. sept. 1972 af forstander Karl Andersen, men Bøgh Andersen bor stadig i Jaruplund.

Det skal nok blive en stor oplevelse at stifte personligt bekendtskab med det lille stykke Danmark syd for vor statsgrænse.

4. MAJ-HUSET PÅ ANHOLT

kr. til indretning og istandsættelse af huset.

Ved et landsledelsemøde den 13. juni blev det besluttet, at vi skal kalde feriehuset »4. maj«. Så for fremtiden benævnes det bare som 4. maj på Anholt.

Det er meningen ved et møde sidst i juni på Anholt at finde ud af hvilke mangler der øjeblikkelig skal imødegås, for at vi endnu i denne sommer kan åbne for vore feriesøgende medlemmer.

Anholt er det sted i landet, der kan registrere flest solskinstimer, og da der ikke findes store fabrikker o.l., er luften også meget ren. Der er en ret særpræget natur. Den er som et eneste naturreservat, så selv om øen ligger midt ude i Kattegat, er det umagen værd at få en ferie der.

Der vil inden længe udgå information til alle medlemmerne af de Erhvervshæmmede om, hvorledes de skal forholde sig for at komme i betragtning ved fordeling af et ferieophold.

Alberti Hansen

HØSTFEST

Gestapofangerens Sjællandsafdeling afholder stor høstfest onsdag den 29. august kl. 18,30 i Glyptotekskafeen i Stormgade. Vi samles i de hyggelige selskabslokaler på 30-årsdagen for minderige august 1943, da den danske modstandsbevægelse for alvor trådte i aktivitet og viste tænder.

Derfor vil vi gerne gøre noget særligt ud af denne aften og vil byde på underholdning af en eller flere kendte kunstnere.

Der bliver levende musik. Der bliver mange andre overraskelser.

Der serveres en velkomstdrink, 3 retter mad, 1 glas rød eller hvidvin, 1 glas madeira samt kaffe. Pris 55 kr.

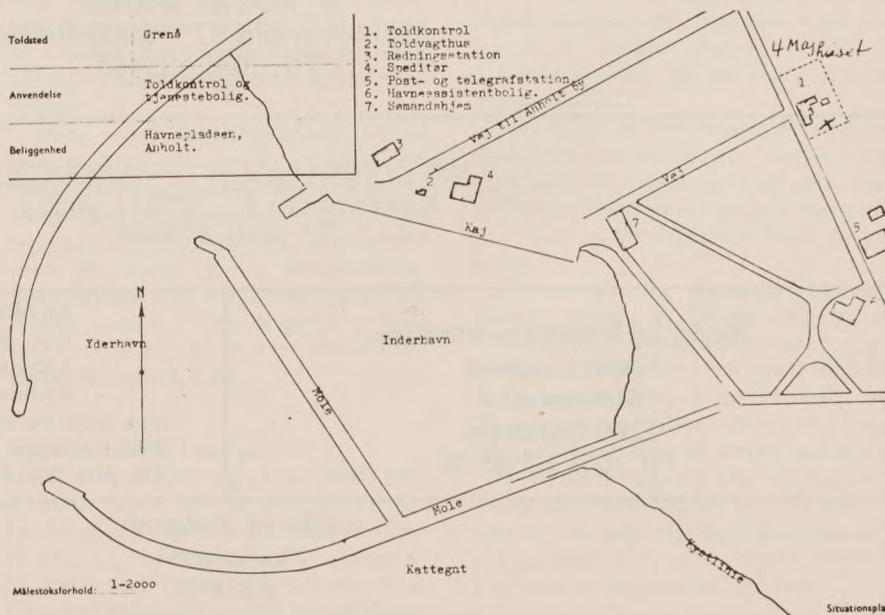
I skal skynde jer med tilmeldingen. Mange har allerede meldt sig, og vi må standse, når 65 har meldt sig.

Tilmelding senest 15. august til Solveig Skjøtt, GE 7187 eller til Heinrich Winter 74 03 22.

Solveig Skjøtt, formand

Landsforeningen Sammenslutningen af Erhvervshæmmede fra Frihedskampen har til sine medlemmer fået stillet den tidligere toldkontrolbygning på Anholt til rådighed som feriested af Direktoratet for Toldvæsenet samt Finansministeriet.

Til indretning af feriehuset har vi søgt at få del i uddelingen af overskudet af Tronskiftemønten og har netop nu fået officiel meddelelse om, at Landsforeningen er bevilliget 25.000

ALT I TØMRER- OG SNEDKER-
ARBEJDE UDFØRES

Indhent tilbud uden forbindende

TØMRERMESTER

Chr. Frands Pedersen

Horn pr. Fårvang

Tlf. (06 - 87 21 11) Fårvang 75

P. LAURITSEN A/S

AARS VAREHUS

BIMS

RINGKØBING
AUTOMOBILFORRETNING A/S
Herningvej 46 - Ringkøbing

N. KOCHS SKOLE
Åboulevarden 67 - 8000 Århus
Tlf. (06) 135469

BILLUMS UNDER & REALSKOLE
Kastanievej 6 - 2800 Lyngby
Tlf. (01) 873515

Mode- og broderiforretningen
Karen Lysgaard
Birketorvet 4
7200 Grindsted
Tlf. (05) 32 08 18

En hilsen fra... I. Anker Andersen
Civ. ing. og entreprenør
Kabelarbejde, kloak- og vandledninger
Fælles TV-anlæg og el-anlæg.
Strandmarksvej 18
2650 Hvidovre
Tlf. (01) 78 57 57

Lundevarksvej 29
4300 Holbæk
Tlf. (03) 43 42 42

John M. Pedersen
købmand
Åbenrå

GENERALFORSAMLING HOS DE ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

Mandag den 31. april afholdt DE ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN den halvårlige generalforsamling i Havnerådssalen på Københavns Rådhus.

Der var et meget stort fremmøde. Havnerådssalen var fyldt til sidste plads af 250-300 tidligere KZ-kammerater - da formanden Alberti Hansen, åbnede mødet med et velkommen til alle fremmødte. Han mindedes de kammerater, vi havde mistet gennem det sidste halve år. Mindetalen blev påhørt i dybeste stilhed.

Formanden gav derefter en meget indgående beretning om det arbejde, der var blevet udført gennem det sidste halve år - et arbejde, der strakte sig lige fra de sociale problemer til feriehuset på Anholdt, en erhvervelse, som de ERHVERVSHÆMMEDE lige har har sat deres navn under på.

Fra alle sider fremgik det, at man ventede sig meget af dette feriehus, selv om det just ikke var nogen »Bernadottegård«, (som stadig lader vente på sig) og der lød en varm tak fra de tilstedeværende til bestyrelsen for det store arbejde, der var udført i det forløbne halve år.

Det samme var tilfældet, da foreningens sociale sekretær Alfred Zenn, aflagde en indgående og belærende beretning om de sociale sager, man havde beskæftiget sig med i den forløbne periode. Af beretningen fremgik det, at det så afgjort ikke er »en sovetjans« at være social sekretær i de ERHVERVSHÆMMEDE FRA KRIGENS TID - der er blevet arbejdet og forhandlet, ikke alene med Frihedsfonden, men også med Socialminister Gredahl.

Resultaterne, der blev lagt på bordet, var alle tilfredse med. Men det fremgik også, at selv om der var gået 28 år siden vort lands befrielse, findes der endnu kammerater, der lider og savner - og så lang tid dette er tilfældet, er det vores pligt at arbejde for bedre og menneskelige kår for alle fhv. KZ-fanger.

- Denne dybt menneskelige linje gik meget klart gennem samtlige indlæg: **kammeratskabets stemme** er stadig levende blandt os.

Alt i alt en levende og positiv generalforsamling - hvor der blev vekslet mange hjertelige håndtryk mellem gamle KZ-kammerater fra de forskellige tyske lejre og tugthuse.

Rs. B. Larsen

DAGCENTER OG KONTOR FOR ÅRHUS-AFDELINGEN

I en tid, hvor en vis mand rejser land og rige rundt og fejrer triumfer ved at kritisere vort langsommelige administrationsapparat, er det mig en glæde at kunne konstatere, at magistratens tredje afd. i Århus danner undtagelser for sådanne påstande.

Ønske til magistraten opfyldt på 2 måneder.

Dette var en af replikkerne der faldt under formanden Alfred Berthelsens velkomsttale ved receptionen og indvielsen af et nyt kontor og dagcenter for vore medlemmer i Århus-afdelingen, og han fortsatte: Det er netop i disse dage kun to måneder siden, vi rettede henvendelse til 3. magistrat, og allerede i dag ser vi det smukke resultat i disse hyggelige omgivelser, hvor jeg føler mig overbevist om, at vore kammerater vil møde talrigt op og tilbringe mange hyggelige timer sammen med ligestillede.

Berthelsen omtalte den nye lovændring, der er gældende fra d. 1./4.-73.

Officielle repræsentanter til indvielse

Til indvielsen af dagcentret var mødt repræsentanter fra byrådet, socialkontoret, statshospitalet, sociallægeinstitutionen samt fangeforeninger.

Rådmand Jens Arbjerg kom i sin tale ind på begivenhederne i 30'erne, der udløste den største ulykke i vor tid, nemlig anden verdenskrig. - I en tid, hvor mennesket ligesom mere og mere har nok i sig selv, er det en stor glæde for os at være vidne til, at en håndfuld mennesker, plukket lige ud af hverdagen, giver sig tid til at stoppe op i denne fortravlede tid og ofre sig på sine medmenneskers sociale problemer.

Inden vi var kommet så langt, var en travl periode gået forud. - Kommunen havde stillet to sammenhængende butiklokaler og baglokale til vor rådighed, samt leveret nogle smukke møbler, men der skulle males, snedkeres, syes gardiner m. m., kontormateriale flyttes o.m.a., men opgaverne blev løst, ved hjælp af en stor indsats fra kammeraternes side.

Ideen er hentet i Norge

Ideen med kontor og samlingssted er ikke vor egen. Vi fik den, da vi var inviteret af Krigsinvalideforbundet Oslo afd. til indvielse af et tilsvarende. Vi kan i dag kun ærger os over, at vi ikke forlængst har rettet henvendelse

til kommunen, men bedre sent end aldrig. Vi glæder os til at se også udenbys kammerater på besøg. Vi har åben foreløbig tirsdag og torsdag i tiden kl. 14 til 17.

Kontor og dagcenter er lukket i skoleferien. I den tid kan formandens tlf. benyttes 06-166318, der er omstilling til kontoret. Holger Nielsen, Fuglesangsalle 105, 8210 Århus N.

MONUMENT-PLADSEN FOR DEN UKENDTE KZ-FANGE VANRØGTET.

Man synes at have glemt løfterne om ild i offerskålen på de nationale Mindedage.

Kammeraternes Hjælpefond holdt sit halvårlige bestyrelsesmøde lørdag den 2. juni i Admiral Gjeddes Gård.

Formanden, konsul Kaj V. Dahl indledte, hvorefter fondens kasserer, statsaut. revisor H. C. Steen Hansen fremlagde årsregnskabet. Man gav fuld tilslutning til den fremgangsmåde med regnskabsopstillingen, som Steen Hansen foreslog.

Der førtes en drøftelse af den måde, hvorpå Lundgrens Forlag forvalter sine pligter med hensyn til udsendelsen af bladet.

Mødet var helt enig med redaktøren i dennes utilfredshed med, at indbydelser til arrangementer i mange tilfælde først når frem til læserne, efter at de har været afholdt.

MØDET OPFORDRER forlaget til at parktisere mere ordnede forhold.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, der på grund af deltagelse i soldaterjubilæum var forhindret i at være til stede, havde til mødet fremsendt en beskrivelse af feriehuset, som han havde oplevet det sammen med sin hustru nu i foråret. Han var rykket ind i feriehuset, da en anden sendte sygemelding.

Han beskrev feriehuset som en værdifuld gevinst til gavn, opmuntring og glæde for mange kammerater. Han foreslog visse yderligere forbedringer. Det undersøges nu, hvad de vil koste.

Formanden for Neuengamme foreningen, Holger E. Grome oplyste, at offerskålen i monumentet for den ukendte KZ-fange ved Helligåndskirken på Strøget ikke havde været tændt den 29. august og heller ikke 4.-5. maj. Desuden fandt han, at stedet henligger i en dårlig forfatning. Der vil nu blive rettet en henvendelse til kirkeministeriet, der bekoster vedligeholdelsen.

Man vedtog at holde næste møde i Horsens lørdag den 20. oktober.

F-k.

VÆRN OM NATUREN

S.P.R.

Fa. Arne Andersen
Radio og T.V. Forhandler
Algade 29
4230 Skælskør
Tlf. (03)594830

En hilsen
fra
T.K.N.
Skive

Læge Inger Jensen
Priorgade 5
4180 Sorø

SKÆLSKØR BRUGS
4230 Skælskør
Tlf. (03) 594013

Stig Knudsens
Værktøjsfabrik
Håndværkerbyen 6
2670 Greve Strand

C. J. BORELLA-HANSEN
El-installatør
Algade 32 — Vordingborg

MOTOR COMPAGNI
Thorkild Sørensen
Næstvedvej 76 — Skælskør

Fyns Gummi Service A/S
Svendborgvej 84

Gardineksperter
Algade 71
5500 Middelfart
Tlf. (06) 59 17 55

BONITA
Lyngby og Omegns gulve
Ulrikken Borg Alle 39
2800 Lyngby

BOFORS OVNLYS
Kristian Thomsen
Kronprinsessegade 26
1306 København K
Tlf. (01) 142060 - Telex 16361

Sophus E. Johnsen & Co. skibshandel	Hanvegade 2 B 8000 Århus C	Gurre Købmandshandel Kvistgård
ARNAKKE BRUGSFORENING Tlf. (03) 48 20 21	WALTRICH A/S Abildager 19-21 2600 Glostrup Tlf. 96 55 88	SPAREKASSEN for NYBORG OG OMEGN Baggersgade 5800 Nyborg Tlf. (09) 31 11 31.
Installatør Karl Lindenskovs efft. Ved Sønderport 2300 København S Tlf. Am 2700.	Tømrer- og Snedkerforretningen v/ Niels Peter Hansen Kirkevej 6 - 6621 Gesten Tlf. (05) 55 30 29.	Otto Suenson & Co. Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Glarimester Diderichsen Amager Landevej 47 2770 Kastrup	Læge P. Glaven Pedersker pr. 3720 Åkirkeby (03) 9780 85	AFHOLDSHOTELLET - NYK. MORS Enkeltværelse 22 kr., helpension 44 kr. Dobb.værelse 44 kr., helpension 88 kr. v/ Pugdahl Pedersen Tlf. (07) 72 11 55
Finn Liberoth Hovedgaden 62 2800 Lyngby		STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND A. E. - Valby
Fabrikant V. Vester Asylgade 18, 8660 Skanderborg, Tlf. (06) 52 14 88.		Gulf Service Trianglen 4690 Haslev Tlf. (03) 69 25 34
DANSK HANDELSBLAD Aabyhøj		TH. Hj. Jensen Middelfart
Revisor E. Willads Hansen Vimmelskaftet 47 1161 København K	Erik M. Poulsen Hjelmsø - Sneslev Tlf. (03) 64 10 11	Preben Rasmussen Vestergade 6 7100 Vejle
LØVE APOTEKET 8800 V.borg	Hilsen fra Køge Kommune	O. KRUMMELBEIN Svanegade 12 - Thyborøn
SKO POUL PEDERSEN Bredgade 8560 Kolind Tlf. (06) 39 11 00.	Bogbinderi Axel Petersens efft. Montangade 6, 8800 Århus Tlf. (06) 12 08 15.	Børstefabrikken »PAN« Møllergade 90 5700 Svendborg Tlf. (09) 21 37 51.

MØLLER & CO A/S
Akkumulatorfabrik

Kildemoesvej 15 - 5000 Odense

Håndværkerhøjskolen i Haslev
4690 Haslev

VESTBIRK HØJSKOLE

8752 ØSTBIRK
TLF. (05) 78 11 71

Dansk Continue Drivremmefabrik
Vesterbrogade 95
Tlf. (01) 21 28 48

Villy Fabriciusens
Slagterforretning
Hjallesegade 5
5000 Odense

JOPE PLAST A/S

Tlf. (03) 24 01 30

ÅGE CORTZEN
revisor
H.C. Andersens Boulevard
1553 København V
Tlf. (01) 15 75 07

Ingeniørfirmaet
SKUDE & JACOBSEN
Solbakkevej 1
4760 Vordingborg
Tlf. (03) 77 16 00.

Revisor
Kai Reiscer og Nymand Christensen

St. Kongensgade 55
1264 København K
Tlf. (01) 11 86 10

HOLD VORE SMUKKE STRANDE RENE
A.S.P.

BOFORS OVNLYS
Kristian Thomsen
Kronprinsessegade 26
1306 København K
Tlf. (01) 142060 - Telex 16361

HEMPELS INGENIØR FORRETNING

Amaliegade 8
Telefon 14 38 42

Waidtlöw & Hansen
Kongens Nytorv 21
1050 København K
Tlf. (01) 11 93 01

Hjulfabrikken "HAMI"

Sortevej 17
8381 Mundelstrup
Tlf. (06) 241177.

Malerfirmaet
NIELS E. MORTENSEN
Mindelundsvej 40 - 5310 Seden
Tlf. (09) 141876

G. FUNDER
REBSLAGERI & BØRSTEFABRIK A/S
Tlf. (05) 829666 - 7100 Vejle

ENTREPRENØR OTTO PEDERSEN

Birkebakken 10 - Valby

P. LAURITSEN A/S

AARS VAREHUS

LØJT KRO

Selskaber indtil 150 couv.
Lis og Fr. Hansen

Andersen & J. Madsen
Engdraget 3
6940 Lem

Færdigblandet beton
Betonvarer & mørtel
Kalk
Etagedæk

Leca - bloksten
Cement - krybberør
Vægfliser
Mosaik

Ø.B. BETON

A/S ØSTJYDSK BETONVAREFABRIK & MØRTELVÆRK
Kirkevej 1 - Tlf. 52 09 00

8660 Skanderborg

BRUG TANDLÆGEBISTAND
F. Løbger

GONDE HANSEN

Guldsmed - Ure - Optik

Storegade 23 - Tønder

Telf. (04) 72 12 32

Skandinavisk Motor Co. A/S
Banemarksvej 12-16
Glostrup

EGON DALSGÅRD

Gerner Blachs eff.

Aaboulevarden 55 - Tlf. (06) 128954

Alle artikler til autolakering

Special farvehandel for industri
og håndværk

CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE

Dronningensgade 67

1420 København K

Tlf. Amager 4553

**KERTEMINDE
MATERIELHANDEL**

Langegade 20

5300 Kerteminde

Tlf. 09-321434

KONGSTED BRUGS

4690 Haslev

Telf. (03) 711006

D. A. S. F.

Skagen

Anlægsgartner
WAD & KORTEGAARD
Dyphøjvej 25
5000 Odense - Tlf. (09) 110500

**SPARE- & LÅNEKASSEN FOR
KERTEMINDE OG OMEGN**

TRADITIONEN TRO - EN GOD LYSTFEST I HADERSLEV

Knud Østergård appellerede til de demokratiske kræfter i samfundet. Haderslev den 5. maj. Trods vejrliget var tilslutningen til lysfesten i Haderslev ganske pæn. Årets festtaler, fhv. forsvarsminister Knud Østergård, sagde bl. a., at det måske netop i dag er en opgave at stemme imod færdigsyede meninger, at fastholde den selvstændige overbevisning og vise den vilje til sammenhold, som gør en befolkning til et folk og et land til en nation.

Knud Østergård sagde indledende, at mange er skuffede og pessimistiske over samfundsudviklingen.

Synes vi end, at lovene er forkerte og der dømmes forkert, må vi bøje os for det. Loven er et af demokratiets største goder, men loven i et demokrati er også en af dets svagheder, fordi den giver muligheder for kræfter, der arbejder mod demokratiet. Også disse kræfter skal imødegås på lovens grund ved hjælp af loven.

I denne sag hviler ansvaret lige tungt på både unge og ældre, sagde Østergård. Regimentets chef, oberst F. Gotthardsen, sagde bl. a.:

- Den store tilslutning, også af unge, siger mig, at der må være andet end den personlige erfaring, som drager mennesker til.

Det er min opfattelse, at der i velfærdets og massemediernes tid er opsparet et behov i os for at komme hinanden ved, for at opleve fællesskabet med andre mennesker. Hvis jeg har ret i den antagelse, ligger det godt med fortsættelsen af lysfesten, sagde obersten:

Borgmester H. C. Carstensen's tale var kort. Han takkede alle der sluttede op om festen og specielt de medvirkende.

Det var Hertug Hans skolens kor under ledelse af lærer Tage Nissen, regimentsorkestret under ledelse af Bue Lund Nielsen og 9 th- 12 th Royal Lancers fra Wales, der deltog i marchen gennem byen.

LANDSFORENINGEN AF ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

Formand: Alberti Hansen, Arildsgård, 41/2, 2700 Brønshøj, tlf. BE 3162

Næstformand: Kai Wadsbach Petersen, Guldbergs Have 29/1, 2200 N, tlf. 39 77 27

Runde dage

JULI

Redaktør *David Hejgaard*, Gentofte (Neuengamme) 60.754) 70 år den 4. juli.

Eric Lammert, Stenhøjalle 7, 4581 Rørvig. Neuengamme 50.509. 60 år den 10. juli.

Fagforeningsformand *Ove Petersen*, København (Stutthof) 70 år den 10. juli.

Jørgen R. Henriksen, Lyngby, 50 år den 17. juli.

Lucien Grewill, Baltorpvej 73, 2.th., 2750 Ballerup. Neuengamme 69.409. Bullenhuser Dam, Dess. Ufer. 60 år den 17. juli.

John Ebert Jensen, Prinsessegade 63B, 3.th., 1422 København K. Neuengamme 68.414, Dalum. 50 år den 17. juli.

Robert Berthelsen, Hejrebakkevej 56, 3500 Værløse. Neuengamme, Buchenwald. 60 år den 21. juli.

Johannes Elneff, Odense (Stutthof 25.786) 65 år den 30. juli.

AUGUST

Carl Lund, St. Kongensgade 69, 2.tv., 1264 København K. Neuengamme, Sachsenhausen, 65 år 7./ AUGUST!

Einar Frandsen, Tigergade 10, 1., 1321 København K. Neuengamme 68380 Dalum. 70 år 10. august.

Charles Børner, Smallesund 53, 3700 Rønne. Horserød 75 år 15. august.

Jens Sørensen, Dreyersvej 23, 6000 Kolding. Neuengamme 60.893. Versen. 75 år 20. august.

Mads E. Thomsen, Søndervangsvej 66, st.th., 2600 Glostrup. Neuengamme, Buchenwald. 60 år 21. august.

Jørgen Lind, Stavnholtvej 38, 3520 Farum. Neuengamme 50.542. Husum. 50 år 22. august.

Knud Lyngbe, Fordresgårdsvej 23, 2000 København F. Neuengamme 67.972. 65 år 26. august.

Johan Kamp, Horserød, Sachsenhausen, Neuengamme. Nyshøj alle 6, 4., Valby. 65 år 27. august.

Evin Nielsen, 60 år 28. august. Husmandsskolen, Sachsenhausen, Neuengamme. Hedenbo, 5000 Odense.

TIL SACHSENHAUSEN- STÆVNE I FRANKRIG.

Som bekendt fik vi en indbydelse til at deltage i vor franske broderorganisations stævne i Sankt Briec 19.-21. maj i år.

I henhold til vore vedtagelser kan vi jo ikke deltage i nationale stævner på organisationsbasis, men da Robert Andersen og jeg selv alligevel skulle have en ferietur sydpå, lagde vi vejen om ad Sankt Briec og hilste på vore franske kammerater, og det skal siges, at vi blev overordentlig vel modtaget.

Tage familien med.

Der var iøvrigt deltagelse fra mange forskellige lande i Europa, og alene fra Frankrig var der over 350 deltagere, men jeg må her indskyde, at man i Frankrig tager familiemedlemmer med til den slags stævner.

Da vi først nåede derned den 19. om aftenen, kom vi som sådan ikke til at deltage i den første dags møde og var heller ikke med til en efter sigende enestående folklor-optræden på byens største teater, men næste dag var der rundt i byen, hvor vi besøgte forskellige mindesmærker og gamle fredede bygninger og deltog herefter i en stor demonstration med sækkepipeorkester i spidsen til mindesmærket for de faldne i de 2 verdenskrige, hvor der var kransenedlægning, korte taler samt uddeling af en orden til en af de ledende kammerater indenfor den franske modstandsbevægelse. Derefter var der modtagelse på rådhuset med taler af borgmesteren og en højstående marineofficer samt formanden for Sachsenhausen-organisationen i Frankrig.

I en meget stor hal var der fællesspisning og kammeratlig sammenkomst i ca. 6 timer, og det skal siges, at der imellem vore franske kammerater var adskillige solister, der med sang og spil, (ja sågar hele kor optrådte), underholdt de ca. 500 deltagere på en måde, som man sent glemmer.

Den sidste dag blev alle deltagerne i 3 store turistbåde transporteret ud i gennem fjorden, helt ud til det åbne Atlanterhav, hvor vi gik i land på en ø med en dejlig strandrestaurant, der bar det skønne navn Edens Have og med rette. Her blev vi igen beværtet aldeles overdådigt med havets frugter, som de kalder det, det vil sige hummere, østers, krabber, rejer, snegle, sardiner og mange andre slags fisk, vin, kaffe og kager. Veltilfredse og halvtrætte af den megen søluft nåede vi hjem til Sant Brieuç ved 19-tiden, hvor afskedens time var inde.

Levende samarbejde.

Der hersker i Frankrig et godt samarbejde mellem de forskellige modstandsorganisationer, og man deltager i hinandens stævner og møder, og det mærkes tydeligt, at de bånd, der blev knyttet mellem kammeraterne under krigen, fortsat holder fast. Deltagerne var modstandsfolk fra alle lag i befolkningen, heriblandt flere gejstlige. Der var da også indlagt en messe i programmet.

Nationalt stolte.

Fra København til Sankt Brieuç er der ca. 1700 km. Byen ligger omtrent på den yderste del af Bretagne-halvøen. Det er et ualmindeligt frodigt landbrugsområde og dertil meget smukt, (hvormange ved at der gror palmer i dette område). Bretagne har altid været betragtet som et fattigt område, idet der ikke har været nogen væsentlig industri, men vi fik at vide, at der nu blev bygget industri op adskillige steder. Befolkningen er nationalt stolte, og man ser mange smukke folkedragter på gader og i restauranter.

Skulle vi en anden gang få en invitation til vor franske broderorganisationens stævner, vil jeg af mange grunde anbefale vore kammerater, der har helbred til en sådan tur, at tage derned. Oskar Verner.

Kammeraternes Hjælpefond

er raske kammeraters hilsen
til de syge

Dagbogsblade

KOLLEGIANERE I ARBEJDE

Åbenrå 5. maj. Noget for noget siger man på 4. maj kollegiet i Åbenrå, hvor man i disse dage kan se beboerne bevæbenede med malerpensler, malerbøtter, stiger og lignende redskaber. Kollegianerne er nemlig i færd med at male facaden i indergården på kollegiet og med samtlige beboere i aktivitet er man allerede færdig i denne uge.

Baggrunden for de unges aktivitet er - hvor mærkeligt det end kan lyde - ønsket om at få installeret en vaskemaskine. Da kollegiet i efteråret blev malet på den udvendige facade, viste det sig, at der ikke var penge nok til at få malet på facaden i gården. Kollegianerrådet henvendte sig kort efter til eføren, oberstløjtnant E. A. Schultz med et ønske om at få installeret en fuldautomatisk vaskemaskine, og han så straks muligheden for at slå to fluer med et smæk. Han foreslog, at kollegianerne malede i gården og kollegiet betalte en vaskemaskine. Dermed ville alle være tilfredse og kollegiet havde sparet penge alligevel.

Beboerne gik ind på forslaget og begyndte i denne uge at kvittere for den vaskemaskine, som allerede er blevet installeret.

HITLER PÅ MODE I TYSKLAND

Både Europa og USA synes ramt af en Hitlerbølge, erklærer »Newsweek« Tyskerne bruger direkte dette udtryk »Hitler-Well«, og historikerne henviser til, at omtrent en generation efter Napoleons fald skete der noget tilsvarende, da faren var overstået, og man kunne se fortidens rædsler gennem et romantisk skær.

Der er en strøm af biografier og TV-programmer, og i London og Paris har stykket »Jeg var Hitlers kammerpige« stor succes med lidt indlagt porno. De store britiske og amerikanske filmselskaber laver Hitlerfilm, og i London vises en dokumentarfilm »Hagekorset«, som fortrinsvis består af de amatørfilm, som Hitlers barmfagre elskerinde Eva Braun har taget.

Naturligvis er Hitler-bølgen størst i

Tyskland, og tyske blade og tidsskrifter viser i stadig større omfang Hitlerkarrikaturer. Det er som om tyskerne langt om længe har lært at le ad dikteren - men erklærer »Newsweek«, spørgsmålet er, om Hitler virkelig har mistet sin magt over sine landsmænds sind.

NY MINDEPLADE I FRØSLEV.

Hvem var Karsten Thomsen?

Hjemstavnsdigteren Karsten Thomsen mindedes den 4. maj ved en højtidelighed på pladsen i Frøslev Polde ved Padborg-lejrens store port. Bl. a. afsløredes en mindeplade, som bærer inskriptionen »Karsten Thomsens plads«. Karsten Thomsen, der døde i 1889 52 år gammel, var kromand og digter i Frøslev. Han var forkæmper for danskheden i Frøslev i årene efter 1864, havde flere offentlige tillidshverv og var respekteret af såvel danske som tyske. Det, han huskes for, var imidlertid, at han digtede sange på sønderjysk og opildnede sine byfæller til at »Blyv ve' de' dansk«. Hans virke bidrog til, at Frøslev ved afstemningen i 1920 havde dansk flertal.

Et af hans digte er inspireret af naturen i de særprægede Frøslev Polde og det er derfor naturligt, at dette sted får navnet »Karsten Thomsens plads«.

Det hører med til Poldenes historie, at de danske sydslesvigere i 1920'erne holdt møder her. I 1944 blev en del af arealet inddraget til Frøslev-lejren, der blev tysk fangelejr for danske modstandsfolk.

Det var statsskovbruget, Gråsten skovdistrikt og kontaktudvalget for Frøslev-lejrens museum, der tog initiativ til afsløring af mindepladen. Statsskovbruget ønskede samtidig at markere åbningen af en ny vandretur ad afmærkede stier gennem Frøslev plantage.

Ved afsløringshøjtideligheden blev der talt af statsskovdirektør H. Frølund, Klamperborg, pens. overlærer R. P. Sørensen, Padborg, politimester Iver Møller, Gråsten og gårdejer Hans Chr. Matthiesen, Frøslev, læste et af bedstefaderen, Karsten Thomsens digte.